

Udskriftsdato: 15. december 2025

KEN nr 9012 af 21/06/2004 (Gældende)

Konkrete afgørelser vedr. § 1, stk. 1 fra ÅB 2004 II

Ministerium: Justitsministeriet

Journalnummer: 13-00009-2004

Konkrete afgørelser vedr. § 1, stk. 1 fra ÅB 2004 II

Resumé

Fra ÅB 2002:

Efter offererstatningslovens § 1, stk. 1, er det en betingelse for, at staten kan betale erstatning og godtgørelse efter loven, at der foreligger en overtrædelse af straffeloven.

Hvis der foreligger en strafbar handling efter § 1, stk. 1, betales erstatning efter loven, selv om skadevolderen er ukendt eller ikke kan findes, jf. lovens § 6. Skadelidte har ligeledes efter lovens § 6 krav på erstatning, selv om der foreligger subjektive straffrihedsgrunde i form af, at skadevolderen er under 15 år eller utilregnelig, jf. straffelovens §§ 15 og 16. De subjektive strafbarhedsbetingelser i øvrigt (forsæt eller eventuelt uagtsomhed) skal under alle omstændigheder være opfyldt.

Hvis der derimod foreligger en objektiv straffrihedsgrund, f.eks. nødværge eller nødret, jf. straffelovens §§ 13 og 14, eller samtykke, er der som udtrykkeligt anført i betænkning nr. 751/1975 om erstatning fra staten til ofre for forbrydelser, side 34 ikke tale om en strafbar handling i lovens forstand. Erstatning kan i disse tilfælde derfor ikke betales efter offererstatningsloven

(N.j.nr. 13-00009-2004) Ansøger havde været på en hundetræningsbane for sammen med andre at træne med sin hund. De havde lavet en øvelse, hvor træneren med et bideærme på skulle flygte med en 9 mm signalpistol i hånden. Ansøgers hund skulle bringe træneren til standsning, hvorefter træneren skulle slippe pistolen. Ansøger skulle herefter dække sin hund af og samle pistolen op. I forbindelse med øvelsen glemte ansøger imidlertid at samle pistolen op. Træneren samlede derfor pistolen op og pegede skråt frem mod jorden foran ansøger og sagde i sjov "Bang, du er død" eller lignende for at illustrere, at ansøger havde glemt en væsentlig ting. Pistolen gik af, og ansøger blev ramt af krudtslam i armen. Træneren blev efterfølgende tiltalt for overtrædelse af straffelovens § 252, stk. 1, ved af grov kåthed eller på lignende hensynsløs måde at have forvoldt nærliggende fare for ansøgers liv og førlighed. Retten frifandt træneren. Retten fandt, at det ikke ud fra de foreliggende oplysninger kunne afvises, at skuddet var gået af ved en fejltagelse. Det var derfor ikke tilstrækkeligt godtgjort, at skadevolderen havde haft forsæt til at skyde mod ansøger og dermed udsætte hende for fare.

Ved indsendelsen af erstatningsansøgningen gjorde ansøgers advokat gældende, at skaden – uanset den skete frifindelse – skulle betragtes som en voldskade, der var omfattet af offererstatningsloven. Nævnet afslog ansøgningen med henvisning til den frifindende dom. Advokaten bad herefter nævnet genoverveje sagen. Advokaten gjorde nu gældende, at frifindelsen alene var et resultat af anklagemyndighedens tiltaleovervejelse, og at retten havde været bundet af anklagemyndighedens påstand. Efter advokatens opfattelse kunne der være rejst tiltale for uagtsom legemsbeskadigelse efter straffelovens § 249. Nævnet fastholdt sit afslag. Nævnet bemærkede i sin afgørelse, at retten under visse betingelser ikke er udelukket fra at henføre det påtalte forhold under en anden straffebestemmelse end den, anklagemyndigheden har påstået anvendt, jf. retsplejelovens § 908, stk. 4. Det var endvidere nævnets opfattelse, at selv hvis der var blevet rejst subsidier tiltale for overtrædelse af straffelovens § 249, ville skadevolderen formentlig stadig være blevet frifundet. Nævnet fandt det tvivlsomt, om den eventuelle uagtsomhed, som skadevolderen måtte have udvist, ville være tilstrækkelig til en domfældelse. Nævnet lagde herved vægt på rettens bemærkninger om, at det ikke kunne afvises, at skuddet var gået af ved en fejltagelse. Der var næppe tale om betydelig skade på legeme eller helbred, hvilket kræves efter straffelovens § 249. Det var derfor nævnets opfattelse, at episoden måtte betragtes som et tragisk, men hændeligt uheld. Nævnet

bemærkede, at nævnet ikke havde taget stilling til, om træneren havde udvist en uagtsomhed, som kunne have pådraget ham et civilretligt erstatningsansvar efter den almindelige culparegel. Dette var imidlertid ikke ensbetydende med, at den eventuelt udviste uagtsomhed også var tilstrækkelig tilregnelse efter straffeloven.